
mak dizdar versei

A HETEDIK NAP

*A teremtés könyve
1. rész*

Kezdetben megteremtéd az eget és a földet A föld pedig
kietlen és pusztá vála
És setétség vála a mélység színén
És mondád Legyen világosság És lón világosság
És látád hogy jó a világosság És elválasztád a világosságot
a setétségtől
És nevezéd a világosságot nappalnak és a setétséget éjszakának
És lón este És lón reggel Első nap
Megteremtéd tehát az eget És elhelyezéd ott trónodat
És lón este És lón reggel Második nap
És nevezéd a szárazat földnek az egybegyűlt vizeket pedig tengernek
És mondád hogy jó Hajta tehát a föld gyenge füvet
maghozó füvet
És a gyümölcsfa gyümölcsöt hozott az ő neme szerint
És látád hogy jó És megteremtéd a napot a holdat és
a csillagokat
Hogy világítsanak a földre éjjel és nappal
És lón reggel negyedik nap És megteremtéd tengerben a halakat
és égen a madarakat
Ötödik nap pedig az apró és nagy állatokat
és a vadakat
És látád hogy jó És mondád
Teremtsünk embert a mi képünkre és hasonlatosságunkra
Embent aki majd uralkodik a tenger halain az ég madarain
a barmokon mind az egész földön
és a földön csúszó-mászó mindenféle állatokon
Megteremtéd tehát az embert a magad képére És teremtel férfiút
és asszonyt

Megteremtéd és megáldád őket és mondád
Szaporodjatok és sokasodjatok
És akkor széjjelnéztél a te magasodból mindarra amit
megteremtettél
Szétnéztél elégedetten És bal kezeddal megsimogattad
a szakálladat
jobb kezeddal pedig a hasadat És mondád
Ni
Ez egészen jó
És lőn hatodik nap

Én meg körbetekintettem a földön
És látom hogy a víz elnyeli a földet
A nap elissza a vizet
A föld tüzet okád
Látom hogy állat állatra fenekedik
És ember embernek ontja a vérét
Gazságot láttam mindenütt
Gazságot láttam amit te teremtettél
Mert megízleltem a tudás fájának gyümölcsét
Mert láttam mert felnyílt a szemem
És felüvöltöttem

Nem jó ez Nem jó ez Nem
Ez a te földed
Csupán a te köveidnek jó

Ez volt a hetedik nap A pihenés napja

ÜZENET AZ ÉJSZAKÁBA

Ti akik a fényt és a sötétet is számon tartjátok a Jót és a rosszat
a Találkozásokat és a búcsúzásokat
S azokat akiktől a kiáltás megfagy a torokban És azokat akik láttán
öröm dagad a mellben

Ti kék és véres sirályok
Ti kiknek a szárazföld és a tenger sem idegen
Ti kik jelen vagytok s ellene nem lázadtok
Ti kiket elűzött a végzet ami a kegyetleneket sohasem sújtja
S ti mind akik még hajlandók vagytok elgondolkozni bárkiről
Mondjátok hogy élek

élek a tengerfenéken
az elvetemült utcákon
gyilkosok között
furcsa emberek között
a félelem forró szorításában
élek a fenyőrengetegben
fekete virágok között
undok kopoltyúval lélegzem
és nevetek a kaján kuncogókon
e dőre adománnyal

élő révész vagyok
háborgó kikötőben
hol se hajó se víz
üregben élek mellem üregében

élek énem mélyén
kés hegyével konok égre szögezetten
belekeveredve és belekeseredve a saját csepűmbé
és kikovácsolva
a saját üllőmmel kalapáccsokkal

ha meg arcomba csapnak és megölnék és testemet varjagnak vetik
fekete hollómnak
ha majd felakasztanak a sétányon sétányomon s az ágamon
ha majd
meghalok akkor is élni fogok

élni a tengerfenéken
a nyílt tengeren
láthatatlanul

S bármit is forral a gonosz isten sötét képzelete
én élek
élek

HID

Azt álmodtam
egyszer majd
Hidat verek
a napig

de
vágyamból
csak

hidláb maradt

a szívem
mélyén

FORRÁS

Feloldódtam
És szétáradtam

A patakokkal

A folyókkal

A tengerekkel

S most
Itt vagyok

Itt vagyok
Kifosztottan

Keserűn

Hogyan találok rá újra
A forrásomra

BESZÉLGETÉS

Hallgatni akartam és hallani és megérteni
a hullámok és kagylók suttogását
S ők azt mondták

Jól van
De hallottad-e már megértetted-e már azok beszédét akik
egyenesen járnak ahogy te is
a felhők fölé szállnak ahogy te is
de nem madarak ahogy te sem
tengermélyre merülnek ahogy te is
de nem halak ahogy te sem

Most hallgatok

Egyik fülem a hullámok és kagylók felé fordítom
a másikat meg
azok felé akik egyenesen járnak

Hallgatok

De mondjátok már végre
Mikor fogok hallani érteni és mikor nyílik szólásra a szájam

TENGER

Tenyereden
virág
tenyereden
eső
tenyereden
jég

és
te
te mindegyre
gondjaidba
révedsz

gond-
talan

ALTATÓ

Mily gyöngéd és törékeny vagy
S mily szép és tiszta
Mint minden ma született gyermek
A hajad még épp hogy csak selymes és harmatos
Akár a sarjúhajtásé áprilisban
Az ajkad fesletlen rózsabimbó
A kezed hajnalhasadás
Lábad meg szegénykém ó mintha nem is volna
Hogyan vágsz majd neki a világnak ily parányian
Hogyan ily védtelenül
Ezért jobb el sem válunk kedvesem
Jobb ha el sem válunk soha
Lelkem lelke
Soha

Tudom
Te majd a szívedbe zársz
Mert a szívemet adtam és vele együtt mindent
Őrizni fogsz mindaddig
Amíg csak köszöntöd a felkelő napot
S a csillagok felragyogását
Amíg csak köszöntöd a lombok sarjadását
És sajnálod a levelek hullását
Élni fogsz s amikor majd lecsukódik a szemed
Gyermekeidben folytatod életed
Gyermekeidben és gyermekeid gyermekeiben
Élni fogsz
Élni
S lesz rá bizonyítékunk hogy a maradandóság pillanatai voltunk
Homokszem a zátonyban
Szikra a tűzben
Kalász a fűben
Az örökkévalóságban

Mily gyöngéd és törékeny vagy
Holott élned kell
Élned kell az emberek közt és nincsen szavad
Élned kell az ordasok közt és nincsen fogad
Hogyan különbözteted majd meg az embert és a fenevadat
A fenevadat és az embert
Kezed a hajnal kék derengése
Holott birokra kelned velük kell
Velük kell hogy legyőzd az ellent
Velük kell hogy legyőzd a sárkányokat a sárkánypalotában
Ezért nőjenek hát gyorsan
Nőjenek és erősödjenek

A lábad két zsenge lilium
De én legszebb virágom harmatával hintelek be majd
De én a legszebb mesét mondom majd neked erről és arról a más
világról

Hogy felkészülj az álmokra
Az álmodozásokra és az álmatlanságokra
A zsugorodó körök szívében
A végtelen utak tövisrengetegében

Az ajkad duzzadó rügy
Fecske csőréből etetlek-itatlak
Hogy elővillantsd fogad a gonoszra
Hogy megszólítsd a jóakarót
Az életben bölcsen kell hallgatnod
Ha pedig szólsz
Szavad súlyos legyen mint az igazság
És ne kerülje el az embert

Ide jöttél
Ahová jönni kárhozat
Ahová jönni ostobaság
S mégis ide jöttél ahol felnőni a legnagyobb bátorság
Mert itt nem csupán azért élnek hogy éljenek
Itt nem csupán azért élnek hogy haljanak
Itt az életért
Ha kell halnak is

Most vége a dalnak
Most beteljesült
Véget ért a szavam
Csicsíjja
Babújja

Sohasem válunk el kedvesem
Sohasem testem teste
Sohasem lelkem lelke
Sohasem
Mert rendeltetésed
Hogy tovább vidd az életet
Az életet a földön hogy tovább vidd

FELEDÉS

Elesett
Elesett szemrebbenés nélkül
Térdre zuhant arcra tenyérre Homlokát beleverte a kemény földbe

Fölszegett fejjel
Elesett elszántan De nem magáért
Elesett meggyötörten
Elszántan másokért
Azokért akik holnapja nem virrad ütlegelésre és szemét személtre

Hanem tífusz nélkül a szerelem orcáján
Sárga bélyeg nélkül a felkarcsonton
Azokért akik délkörét nem a szemvakító reflektorok melegítik
Akik körme alatt nem feszül tű
Akik protokollja nem merő hazugság
Elesett az est leveleiért az illatos ágakon
Elesett a hermészekért és a csillagszórókért
Elesett a kékeknek és vöröseknél szurkoló gyermekzsivajért
gyűlölet nélkül a kékek és vöröseknél

Elesett vértanúhalállal
Azokért akik lassan elfelejtik
S csak néha érdeklődnek arról aki
Térdre zuhant arcra tenyérre s homlokát beleverte a kemény földbe

Elesett fölszegett fejfel
Elszántan De nem magáért
Azokért akiknek majd megvirrad a hajnal
Akik délköre majd melegít
És az estéje illatozik

Elesett vértanúhalállal

Azokért akik lassan elfelejtik S csak néha kérdezik

Ez hát ki volt

De néha kérdezni is restek

Mígnem végül
Feledni is elfelednek

FÉLTÉKENYSÉG

Rezdülő dobhártyámmal a remény és a halál aranyának
utolsó csengését figyelem
Ráköltsem-e a mindennapi kenyérre
amely az utolsó léptekhez ad erőt
Vagy borra költsem amely biztos kézzel vezet a
végső feledéshez

Nem tudom
Nem tudom
Nem tudom

Arra költöm akit szeretek
Reád
Reád
Csakis reád

Ezért vásárolok kést
Kicsit és éleset
S biztos léptekkel megyek
Hűtlen szíved felé

És az úton
Ezen az úton
Késsel távolítom el a töviseket
A fekete rózsza töviseit
Amelyet

Neked szakajtottam

MADÁR

Elröppentél

De vitted volna magaddal
Az énekedet is
Amely befészkelte
A vérembe

HARMADIK SZÓZAT AZ EMBERRŐL

Bezárva a húsba bezárva a csontba
Végül minden csontod a te húsod nyomja

Kitaszítva égből bort kérsz és kenyeret
De hát kő és füst jut csupán mindenkinek

Két kezedből egyik tán nem is a tiéd
Egyik a másikat

Eltörné ő miért?

A KÉK FOLYÓ

Senki sem tudja hol folyik
S ismeretlen bár ismerik

Hegyek mögött völgyek mögött
Hét csúcs mögött nyolc völgy mögött

És még messzebb és még fentebb
Bánaton túl lidérc mellett

Bokrokon át meg a tuskén
Szoroson át hol nincs napfény

Sejtelenül túl hol nincs kétely
És nem tudni merre vész el

S hol a messze hol a tovább
Mit hallgatás homály fog át

Hol nem csendül fel kakasszó
Sem a kürt a felriasztó

A harsanó s az a kerge
Észbontó és átokverte

Van valahol egy kék folyó
Gátakat sodró s elfolyó

Száz esztendő tán a széle
S ezer év a medre-mélye

Hosszáról meg ne is beszélj
Jaj de sötét mennyi veszély

Van valahol egy kék folyó

Van valahol egy kék folyó
Biz azon kell általmennünk

SZÜCS Imre fordításai